

Аршалы ауданының коммуналдық қалдықтарды басқарудың 2024 – 2029 жылдарға арналған бағдарламасын бекіту туралы

Ақмола облысы Аршалы аудандық мәслихатының 2024 жылғы 20 ақпандағы № 14/2 шешімі

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 365-бабы 3-тармағының 1) тармақшасына, "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6-бабының 1-тармағының 15) тармақшасына, "Коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі бағдарламаны әзірлеу жөніндегі жергілікті атқарушы органдарға әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 154-п бұйрығына сәйкес", Аршалы аудандық мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. Аршалы ауданының коммуналдық қалдықтарды басқарудың 2024-2029 жылдарға арналған бағдарламасы осы шешімнің қосымшасына сәйкес бекітілсін.

2. Осы шешім алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Аудандық мәслихатының төрағасы

Ә.Балташев

Аршалы аудандық
мәслихатының
2024 жылғы 20 ақпандағы
№ 14/2 шешіміне
қосымша

"Аршалы ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" ММ 2024-2029 жылдарға ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Ақмола облысы
Аршалы ауданы
Аршалы кенті 2024 ж.

Мазмұны

КІРІСПЕ

1. ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ.

1.1. Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайын бағалау.

1.2. Соңғы үш жылдағы қалдықтарды басқаруды талдау. Қалдықтарды басқару қызметін талдау.

1.3. Соңғы үш жылда бөлінген қаражатты сипаттау және талдау.

2. БАҒДАРЛАМАНЫҢ МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕРІ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕРІ.
 - 2.1. Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері.
 - 2.2. Мақсаттар мен міндеттерге жету жолдары.
 - 2.3. Бағдарламаның нысаналы индикаторлары.
3. МАҚСАТ МЕН МІНДЕТТЕРГЕ ЖЕТУДІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ, ЖОЛДАРЫ.
4. ҚАЖЕТТІ РЕСУРСТАР.
5. БАҒДАРЛАМАНЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ БОЙЫНША ӘРСЕЛЕР ЖОСПАРЫ.

КІРІСПЕ

Бұл Ақмола облысының Аршалы ауданына арналған Қалдықтарды басқару бағдарламасы Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі негізінде әзірленген.

Аудан аумағында 13 ауылдық округ пен ауылдың шекарасында орналасқан 32 елді мекен бар. Аудан халқының саны 27404 адамды құрайды. Ауданның тұрғын үй қоры негізінен жеке тұрғын үйлермен, көпқабатты үйлер Аршалы кентіндегі екі, үш, төрт, бес қабатты тұрғын үйлермен ұсынылған.

Аудан ауыл шаруашылығы, ірі өнеркәсіптік кәсіпорындары бар. Аудан аумағынан республикалық маңызы бар Алматы-Екатеринбург тас жолы өтеді, Бабатай, Аршалы, Анар, Сары-Оба темір жол станциялары бар.

Табиғат ресурстарын сақтау және ұлғайту – мемлекеттік органдар барлық шешімдерінде ескеруі тиіс іргелі мәселелердің бірі. Шамадан тыс сызықтық өндіріс әдістері, тұтыну әдістері және қалдықтарды жою әдістері бүгінде өз шегіне жетуде.

Қалдықтарды басқару жөніндегі саяси жобаны әзірлеу халықтың тұрмыс жағдайын айтарлықтай жақсартуға, қалдықтармен байланысты болған кезде табиғи кеңістіктердің, судың, топырақтың және ауаның ластануын азайтуға және оны жеткіліксіз өңдеуге ықпал етеді.

Қалдықтарды басқарудың заманауи мәселелерін тиімді мемлекеттік саясатқа біріктіру оның барлығына пайдалы қалдықтарды жинау және басқару тәжірибесін тұрақты енгізуді қамтамасыз ету үшін бірінші дәрежелі экологиялық өлшемді экономикалық көзқараспен біріктіруді талап етеді.

Қалдықтарды басқару маңызды экономикалық мәселемен қатар маңызды экологиялық мәселе болып табылады және тиімділікті арттыру көптеген субъектілердің әрекеттеріне байланысты, бірақ мемлекеттік органдарда бұл күш-жігерге ықпал ететін көптеген құралдар бар.

1. КӘСПОРЫНДАҒЫ ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫНА ТАЛДАУ

1.1. Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайын бағалау

Қалдықтарды басқару бағдарламасы Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 365 бұйрығына сәйкес Қазақстан Республикасы Экология кодексінің 365-бабының 3-тармағының 1) тармақшасына сәйкес әзірленуде. 154-ө "Жергілікті атқарушы органдарға коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеудің қалдықтарын басқару бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы".

Әрекет ету тәртібіне сәйкес Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрі м.а. 2021 жылғы 2 желтоқсандағы № 482 бекітілген бұйрығына сәйкес, міндетті түрде сақталуы тиіс Қалдықтарды бөлек жинауға қойылатын талаптар бекітілді.

Аудан аумағында 32 елді мекен бар, әрбір елді мекенде КСРО болғаннан бері қалыптасқан тұрмыстық қалдықтар үйінділері бар.

Бұл полигондарды заңдастырудың тиісті тетігінің жоқтығынан бүгінгі күнге дейін тіркелмеген. Олардың жұмысы күні бүгінге дейін жалғасуда, полигондарды қалыпты жағдайда ұстауды ауылдық округтер әкімдіктері мен шаруашылық жүргізуші субъектілер атқаруда. Бұл полигондар тұрғын үйлердің, қоғамдық ғимараттар мен мекемелердің, сауда және қоғамдық тамақтандыру мекемелерінің қалдықтарын, көше, бау-бақша қалдықтарын қабылдайды. Барлық полигондар тұрғын үйлерден және бастапқы сулардың санитарлық-қорғау аймақтарынан алыс орналасқан.

Органикалық қалдықтарды бөлек жинау, оларды сұрыптау, кәдеге жарату қажетті техникалық базаның жоқтығынан, сондай-ақ электр энергиясына, сумен жабдықтауға және кәрізге қосылуға байланысты қиындықтарға байланысты жүргізілмейді.

Көпқабатты тұрғын үйлердің жанында тұрмыстық қалдықтарды жинауға арналған контейнерлер орнатылған арнайы алаңдар бар, кейбір жайлы үйлерге тұрмыстық қалдықтарды шығаруға арналған арнайы қондырғылар аптасына 3 рет мерзімді түрде қызмет көрсетеді.

Қоғамдық ғимараттарда тұрмыстық қалдықтарға арналған контейнерлер де бар. Қатты тұрмыстық және өндірістік қалдықтар полигоны Аршалы ауылынан солтүстік-шығыс бағытта орналасқан. Жер телімі 2006 жылдың желтоқсан айында 20 га аумақпен тіркелген, оны күтіп ұстауда "Аршалы Су 2030" ШЖҚ МКК жүргізілуде.

1-сурет – Қатты тұрмыстық қалдықтар полигонының орналасқан жері

Аршалы кентінде ҚТҚ полигонына пайда болған қалдықтар:

1-кесте

Кезең	Қалдықтардың көлемі, м3	Қалдықтардың салмағы, тонн
2020 жыл	38 700	5998,5
2021 жыл	32 700	5068,5
2022 жыл	36 600	5673,0

Жыл бойынша қатты қалдықтардың массасы

Аршалы кентінде қатты тұрмыстық қалдықтардың морфологиялық құрамы кестеде берілген:

2-кесте

№ р/с	ҚТҚ түрі (бөлшесі)	Жалпы массадағы үлесі, %	
		көп пәтерлі құрылыс	жеке сектор
1	органикалық (тамақ) қалдықтары	29.35%	42.37%
2	картон	4.46%	0.00%
3	қағаз (газеттерді қосқанда)	4.71%	2.08%
4	қайта өңделетін пластмасса	2.42%	2.61%
5	қайта өңделмейтін пластик	0.68%	0.48%
6	пластик пакеттер	2.89%	4.19%
7	Шынылар	9.87%	6.00%
8	Қара металдар	0.76%	0.19%
9	алюминий қаптамасы	1.17%	1.78%
10	тоқыма қалдықтары	2.48%	0.99%
11	ЭЭО қалдықтары	0.22%	0.10%
12	Ұсақ құм тас (ұсақ бөлшек)	4.17%	12.40%
13	Ұсақ құм тас (ірі бөлшек)	36.84%	26.56%

Аршалы кентінде қатты тұрмыстық қалдықтардың морфологиялық құрамы

1.2. Соңғы үш жылдағы коммуналдық қалдықтарды басқаруды талдау (коммуналдық қалдықтарды басқару саласындағы күшті және әлсіз жақтарды талдау, коммуналдық қалдықтарды қалыптастыру және жинақтау стандарттарының нормативтік-құқықтық базасы және қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау, тасымалдау, сұрыптау және кәдеге жарату тарифтері)

Қалдықтарды орналастыру үшін полигондар жоқ елді мекендердің қызметін алдын ала талдау көрсеткендей, Қалдықтарды басқару бағдарламасын іске асыру жоспарларын жасау қажет. Осылайша, салыстырмалы түрде бір-біріне жақын орналасқан елді мекендер полигондарды салу бойынша жұмыс жоспарларын жасаған кезде аумақтық бойынша біріктіріліп, біртұтас полигон салу процесін жүзеге асыра алады. Осылайша, қажетті шаралар мен қаражат тиімді әрі мақсатқа сай жүзеге асырылып, бұл өз кезегінде бұл халыққа оң әсерін тигізеді.

Ауданда жобалау-ізвестіру жұмыстары жүргізілмеген, полигонды жобалау және одан кейін салу құнын есептеу мүмкін емес. Шығындарға объективті баға беру және қызметтерге, жұмыстарға және тауарларға шығындардың өсуіне байланысты қаражаттардың бюджеттік жоспарын құру мәселесін қарастыру мүмкін емес.

Экологиялық қауіпсіз қалдықтарды басқару саласындағы заңнамалық талаптардың бірі қалдықтарды орналастыру үшін төлем болып табылады. Аршалы аудандық мәслихатының 2023 жылғы 18 шілдедегі No 4/4 шешімімен қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау, тасымалдау, сұрыптау және шығару тарифтері бекітілді.

Абаттандырылған және абаттандырылмаған үйлерді иелену	1 тұрғынға айына	350,00
Бірліктің жылдық тарифі (көлемі)	1 м ³ - текше метр	2048,77

Тұрғындар арасында сауалнама жүргізу барысында тұрғындар үшін қалдықтарды шығарудың түрлері мен әдістері анықталды. Біз бұл деректерді осы бағдарламаның мақсаттары мен міндеттерін анықтау үшін пайдаланамыз.

Елді мекендердің тұрғындары қалдықтардың шамамен түзілетін көлемін көрсетеді:

Аршалы кенті

Сауалнамаға қатынасқанда саны: 120 адам, үй санының 3% құрайды.

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатынасушылар үлесі					
	Қайта пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Полигонға шығару үшін жинау орнына жеткізеді	Жағу	Көрші учаскедегі орындар	Компостка немесе жемге пайдалынады
Пластикалық бөтелкелер	12	55	13	20	0	0
Химиялық заттарға және басқа да пластик қалдықтарына	0	22	30	48		0

арналған пластик қаптама					0	
Шыны бөтелкелер	1	6	93	0	0	0
тоқыма қалдықтары	6	14	22	58	0	0
Ағаш қалдықтары	22	0	13	65	0	0
Электр құрылғылары ның қалдықтары, осыдан батареялар мен аккумуляторл ар	4	17	74	2	3	0
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластмасса, тоқыма және т.б.)	0	3	97	0	0	0
Тамақ қалдықтары	2	0	40	0	6	52
Ірі қара мал/ жылқы терісі	0	34	64	2	0	0
Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	0	34	64	2	0	0
Құрылыс қалдықтары (сынған кірпіш пен бетон, пластик терезелер)	12	6	60	0	22	0
Құс саңғырығы	12	0	65	0	23	0
Сабан төсеніштеріні ң қалдықтары	20	0	50	12	18	0
Малдардың көңі-қиы	50	0	40	0	10	0
Күл қоқыс	12	0	63	0	25	0

Ақбұлақ ауылдық округі:

Сауалнамаға қатынасқанда саны: 16 адам, үй санының 5% құрайды

Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатынасушылар үлесі						
---	--	--	--	--	--	--

Қалдық түрі	Қайта пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Полигонға шығару үшін жинау	Қайта пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Компостқа немесе жемге пайдалану
Пластикалық бөтелкелер	0	2	0	98	0	0
Химиялық заттарға және басқа да пластик қалдықтарына арналған пластик қаптама	0	0	0	100	0	0
Шыны бөтелкелер	0	3	97	0	0	0
тоқыма қалдықтары	3	0	0	97	0	0
Ағаш қалдықтары	20	0	0	80	0	0
Электр құрылғыларының қалдықтары, осыдан батареялар мен аккумуляторлар	40	31	0	9	20	0
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластмасса, тоқыма және т.б.)	0	0	100	0	0	0
Тамақ қалдықтары	0	0	0	0	0	100
Ірі қара мал/ жылқы терісі	0	50	50	0	0	0
Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	0	50	50	0	0	0
Құрылыс қалдықтары (сынған кірпіш пен бетон, пластик терезелер)	0	0	100	0	0	0
Құс саңғырығы	0	0	80	0	20	0

Сабан төсеніштерінің қалдықтары	100	0	0	0	0	0
Малдардың көңі-қиы	100	0	0	0	0	0
Күл қоқыс	10	0	90	0	60	0

Арнасай ауылдық округі:

Сауалнамаға қатынасқанда саны: 32 адам, үй санының 10% құрайды

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатынасушылар үлесі					
	Қайта пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Полигонға шығару үшін жинау	Қайта пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Компостқа немесе жемге пайдалану
Пластикалық бөтелкелер	0	0	0	100	0	0
Химиялық заттарға және басқа да пластик қалдықтарына арналған пластик қаптама	0	0	0	100	0	0
Шыны бөтелкелер	0	0	100	0	0	0
тоқыма қалдықтары	3	0	0	97	0	0
Ағаш қалдықтары	22	0	0	78	0	0
Электр құрылғыларының қалдықтары, осыдан батареялар мен аккумуляторлар	5	55	20	5	15	0
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластмасса, тоқыма және т.б.)	4	0	0	96	0	0
Тамақ қалдықтары	0	0	0	0	0	100
Ірі қара мал/ жылқы терісі	7	0	0	93	0	0

Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	0	0	0	100	0	0
Құрылыс қалдықтары (сынған кірпіш пен бетон, пластик терезелер)	11	0	89	0	0	0
Қ ұ с саңғырығы	23	0	77	0	0	0
С а б а н төсеніштерінің қалдықтары	16	0	6	2	76	0
Малдардың көңі-киі	40	0	0	4	56	0
Күл қоқыс	20	0	80	0	0	0

Анар ауылдық округі:

Сауалнамаға қатынасқанда саны: 86 адам, үй санының 17% құрайды

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатынасушылар үлесі					
	Қ а й т а пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Полигонға шығару үшін жинау	Қ а й т а пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Компостка немесе жемге пайдалану
Пластикалық бөтелкелер	10	10	10	70	0	0
Химиялық заттарға және басқа да пластик қалдықтарына арналған пластик қаптама	0	0	20	80	0	0
Ш ы н ы бөтелкелер	5	0	95	0	0	0
тоқыма қалдықтары	0	0	0	10	0	0
А ғ а ш қалдықтары	100	0	0	0	0	0
Электр құрылғыларының қалдықтары, осыдан батареялар мен аккумуляторлар	0	80	20	0	0	0

Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластмасса, тоқыма және т.б.)	0	0	100	0	0	0
Тамақ қалдықтары	0	0	0	0	0	100
Ірі қара мал/ жылқы терісі	0	0	100	0	0	0
Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	0	0	100	0	0	0
Құрылыс қалдықтары (сынған кірпіш пен бетон, пластик терезелер)	0	0	80	0	20	0
Құс саңғырығы	0	0	50	0	50	0
Сабан төсеніштерінің қалдықтары	30	0	20	0	50	0
Малдардың көңі-киы	40	0	10	0	50	0
Күл қоқыс	20	0	40	0	40	0

Берсуат ауылдық округі:

Сауалнамаға қатынасқанда саны: 46 адам, үй санының 13% құрайды

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатынасушылар үлесі					
	Қайта пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Полигонға шығару үшін жинау	Қайта пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Компостка немесе жемге пайдалану
Пластикалық бөтелкелер	0	10	20	70	0	0
Химиялық заттарға және басқа да пластик қалдықтарына арналған пластик қаптама	0	0	0	100	0	0
Шыны бөтелкелер	0	0	100	0	0	0
Тоқыма қалдықтары	0	0	0	100	0	0

Ағаш қалдықтары	100	0	0	0	0	0
Электр құрылғыларының қалдықтары, осыдан батареялар мен аккумуляторлар	10	70	20	0	0	0
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластмасса, тоқыма және т.б.)	0	0	100	0	0	0
Тамақ қалдықтары	0	0	0	0	0	100
Ірі қара мал/ жылқы терісі	0	0	100	0	0	0
Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	0	0	100	0	0	0
Құрылыс қалдықтары (сынған кірпіш пен бетон, пластик терезелер)	0	0	80	0	20	0
Құс саңғырығы	0	0	80	0	20	0
Сабан төсеніштерінің қалдықтары	100	0	0	0	0	0
Малдардың көңі-қиы	100	0	0	0	0	0
Күл қоқыс	0	0	50	0	50	0

Бұлақсай ауылдық округі:

Сауалнамаға қатынасқанда саны: 30 адам, үй санының 23% құрайды

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатынасушылар үлесі					
	Қайта пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Полигонға шығару үшін жинау	Қайта пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Компостқа немесе жемге пайдалану
Пластикалық бөтелкелер	0	0	20	80	0	0
Химиялық заттарға және						

басқа да пластик қалдықтарына арналған пластик қаптама	0	0	90	10	0	0
Шыны бөтелкелер	0	0	100	0	0	0
тоқыма қалдықтары	0	0	20	80	0	0
Ағаш қалдықтары	25	0	10	65	0	0
Электр құрылғыларының қалдықтары, осыдан батареялар мен аккумуляторлар	5	10	20	0	65	0
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластмасса, тоқыма және т.б.)	0	0	100	0	0	0
Тамақ қалдықтары	0	0	0	0	0	100
Ірі қара мал/ жылқы терісі	0	0	100	0	0	0
Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	0	0	100	0	0	0
Құрылыс қалдықтары (сынған кірпіш пен бетон, пластик терезелер)	0	0	40	0	60	0
Құс саңғырығы	0	0	0	0	100	0
Сабан төсеніштерінің қалдықтары	0	0	0	0	100	0
Малдардың көңі-қиы	0	0	0	0	100	0
Күл қоқыс	0	0	0	0	100	0

Жібек жолы ауылдық округі:

Сауалнамаға қатынасқанда саны: 52 адам, үй санының 17% құрайды

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатынасушылар үлесі					
	Қайта пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Полигонға шығару үшін жинау	Қайта пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Компостқа немесе жемге пайдалану
Пластикалық бөтелкелер	0	0	0	100	0	0
Химиялық заттарға және басқа да пластик қалдықтарына арналған пластик қаптама	0	0	10	90	0	0
Шыны бөтелкелер	0	0	100	0	0	0
тоқыма қалдықтары	0	0	0	100	0	0
Ағаш қалдықтары	0	0	0	100	0	0
Электр құрылғыларының қалдықтары, осыдан батареялар мен аккумуляторлар	0	0	100	0	0	0
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластмасса, тоқыма және т.б.)	0	0	100	0	0	0
Тамақ қалдықтары	0	0	0	0	0	100
Ірі қара мал/ жылқы терісі	0	0	100	0	0	0
Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	0	0	100	0	0	0
Құрылыс қалдықтары (сынған кірпіш пен бетон, пластик терезелер)	0	0	80	0	20	0

Қ ұ с саңғырығы	0	0	100	0	0	0
Са ба н төсеніштеріні ң қалдықтары	20	0	30	0	50	0
Малдардың көңі-қиы	50	0	10	0	40	0
Күл қоқыс	40	0	20	0	40	0

Ижев ауылдық округі:

Сауалнамаға қатынасқанда саны: 38 адам, үй санының 11% құрайды

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатынасушылар үлесі					
	Қ ай та пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Полигонға шығару үшін жинау	Қ ай та пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Компостқа немесе жемге пайдалану
Пластикалық бөтелкелер	0	10	20	70	0	0
Химиялық заттарға және басқа да пластик қалдықтарына арналған пластик қаптама	0	0	0	100	0	0
Ш ы ны бөтелкелер	0	50	50	0	0	0
тоқыма қалдықтары	0	0	0	100	0	0
А ғ а ш қалдықтары	100	0	0	0	0	0
Электр құрылғылары ны ң қалдықтары, осыдан батареялар мен аккумуляторлар	0	30	70	0	0	0
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шы ны, пластмасса, тоқыма және т.б.)	0	0	10	0	90	0
Та ма қ қалдықтары	0	0	0	0	0	100

Ірі қара мал/ жылқы терісі	0	100	0	0	0	0
Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	0	100	0	0	0	0
Құрылыс қалдықтары (сынған кірпіш пен бетон, пластик терезелер)	0	0	20	0	80	0
Қ ұ с саңғырығы	50	0	0	0	50	0
С а б а н төсеніштерінің қалдықтары	10	0	40	0	50	0
Малдардың көңі-қиы	60	0	0	0	40	0
Күл қоқыс	0	0	20	0	80	0

Константинов ауылдық округі:

Сауалнамаға қатынасқанда саны: 105 адам, үй санының 18% құрайды.

Қалдық түрі	Кәдеге жарату тәсілі, сауалнамаға қатынасушылар үлесі					
	Қ а й т а пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Полигонға шығару үшін жинау	Қ а й т а пайдаланады	Қабылдау орнына тапсырады	Компостка немесе жемге пайдалану
Пластикалық бөтелкелер	0	0	10	90	0	0
Химиялық заттарға және басқа да пластик қалдықтарына арналған пластик қаптама	0	0	0	100	0	0
Ш ы н ы бөтелкелер	0	70	30	0	0	0
тоқыма қалдықтары	0	0	0	100	0	0
А ғ а ш қалдықтары	10	0	0	90	0	0
Электр құрылғыларының қалдықтары, осыдан батареялар	0	80	20	0		0

мен аккумуляторлар					0	
Сұрыптаусыз қалдықтар қоспасы (шыны, пластмасса, тоқыма және т.б.)	0	0	100	0	0	0
Тамақ қалдықтары	0	0	0	0	0	100
Ірі қара мал/ жылқы терісі	0	90	10	0	0	0
Ұсақ малдың/ шошқаның терісі	0	90	10	0	0	0
Құрылыс қалдықтары (сынған кірпіш пен бетон, пластик терезелер)	10	0	50	20	20	0
Құс саңғырығы	0	0	0	0	100	0
Сабан төсеніштерінің қалдықтары	0	0	0	0	100	0
Малдардың көңі-киі	0	0	0	0	100	0
Күл қоқыс	0	0	20	0	80	0

1.3. Бөлінген қаражатты уақыт бойынша сипаттау және талдау соңғы үш жыл ішінде

Қатты тұрмыстық қалдықтар полигондарын салу үшін тиісті жер учаскелерін таңдау, сондай-ақ осы қызмет түрлерін көрсету нарығын дамытуға ықпал ететін тиісті бәсекелестік ортаның болмауы проблемалық мәселелердің бірі болып табылады.

Аршалын ауданының бюджетінде жыл сайын елді мекендер аумағын абаттандыру деңгейін жақсартуға, рұқсат етілмеген қоқыс полигондарын жоюға және күтіп ұстауға бағытталған іс-шаралар жүргізіледі:

2021 жылы полигондарды күтіп ұстауға 6482,0 мың теңге қаражат бөлінді. 2022 жылы 8423,0 мың теңге сомасында қаражат. 2023 жылы 13 242,0 мың теңге сомасында қаражат.

2. Бағдарламаның мақсаттары, міндеттері және тапсырмалары 2.1. Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері

Коммуналдық қалдықтарды басқару мәселелерін кешенді шешу үшін өз өңірінде коммуналдық қалдықтарды тиімді басқаруға және ұйымдастыруға қол жеткізу құралы болып табылатын жоспарлы кезеңге арналған Қалдықтарды басқару бағдарламасы әзірленуде.

Бағдарламаның мақсаты тұрмыстық қатты қалдықтарды жинау және тасымалдау бойынша көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыру, жинау және шығаруды қамтуды арттыру, қатты тұрмыстық қалдықтарды бөлек жинау және өңдеу көлемін ұлғайту, қалдықтардың қалдықтарға теріс әсерін барынша азайту болып табылады. қоршаған ортаны қорғау және облысымыздың мақсатты көрсеткіштерін арттыру.

Бағдарламаның негізгі мақсаты: қалдықтарды тиімді басқару: қалдықтарды есепке алу, қалдықтардың мөлшерін жоспарлау, қалдықтардың шығарылуын бақылау, қажет болған жағдайда қайта өңдеуді пайдалану, экономикалық рентабельділікті жоспарлау және процеске қатысушылардың әлеуметтік-экономикалық өсуі мен әл-ауқатының артуы үшін жағдай жасау. табиғатқа деген құрмет. Қоршаған ортаға, экономикаға және халықтың әлеуметтік әл-ауқатына кері әсерді азайту - бұл қоршаған орта ресурстарын қорғау және арттыру жөніндегі шешімдерді қабылдау процесіне кешенді тәсіл.

2.2 Мақсаттар мен міндеттерге жету жолдары.

Коммуналдық қалдықтарды басқару жүйесі күрделі және көп қырлы, бірақ ол барлық процестердің негізінде жатыр және жүйе мен тәртіпті қамтамасыз етеді.

Бағдарламаға қатысушылардың процестің оң нәтижелеріне қол жеткізуге бағытталған сапалы, тиімді әрекеттерді жүзеге асыруы.

Кәдеге жарату көлемін, сондай-ақ қалдықтардың жиналу көлемі мен уақытын есепке алу мақсатында қалдықтардың қозғалысына сандық бақылауды жүзеге асыру келесі шарттарды орындауға ықпал етеді:

- ықтимал жағымсыз әсерлерді азайту және халықтың экономикалық қызметімен байланысты мүмкіндіктерді барынша арттыру;

- бағдарламаны іске асыру барысында қабылданған шешімдердің ұзақ мерзімді салдарын есепке алу;

- мүдделі тараптарды сындарлы диалогқа тарту;

- өндірісті ұйымдастырудың озық әдістерін енгізу және бағдарламаның ашықтығын қамтамасыз ету. Қалдықтарды өңдеу және кәдеге жарату.

Дұрыс талдау жасау және жұмыс жоспары мен іс-шараларды құрастыру үшін жинау, сұрыптау, көму, кәдеге жарату көлемдері туралы мамандандырылған кәсіпорындардан сенімді ақпарат алу.

2.3 Бағдарламаның нысаналы индикаторлары.

Бағдарламаны іске асырудың барлық кезеңінде және оны аяқтағаннан кейін оң нәтижені сақтау, әлеуетті күшейту бағдарлама жобасының қоғамның әл-ауқатына оң әсеріне қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Меншік нысанына қарамастан, контейнерлерге қызмет көрсететін контейнерлік алаңдарды басқаратын барлық заңды және жеке тұлғалар оларды өмірлік циклінің келесі кезеңдерінде: жинау, жинақтау, тасымалдау, қалпына келтіру және кәдеге жарату кезінде басқару кезінде қауіпсіздік талаптарын орындауы міндетті.

Қауіпті медициналық қалдықтарды жою және залалсыздандыру жабдықтарына қойылатын жалпы техникалық талаптарды белгілеу;

құрылыс қалдықтарымен жұмыстарды басқару және жүргізу ережелері, Жаңа қалдықтарды көму орындарының, қалдықтарды өңдеу зауыттарының, жылумен өңдеу алаңдарының құрылысы қарастырылмаған.

3. МАҚСАТ МЕН МІНДЕТТЕРГЕ ЖЕТУДІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ, ЖОЛДАРЫ

Қалдықтарды басқару бағдарламасын іске асыру кезінде барлық заңнамалық базаны, қолданыстағы Заңдар мен ережелерді сақтау. Аналитикалық және экологиялық мониторингті сақтау және жүргізу.

Жоспарлау. Қалдықтардың түзілу көздеріндегі түзілімдер мен жинақтаулар шегіне қол жеткізуге бағытталған жоспарларды жасау және іске асыру.

Қалдықтарды басқару бағдарламасының негізгі құрамдас бөліктері ақпараттық, экономикалық, ұйымдастырушылық және басқарушылық әдістер болып табылады. Осылайша, жоғарыда аталған барлық процестерді пайдалану жүктелген міндеттер мен мақсаттарға қол жеткізуге мүмкіндік береді.

2024-2029 жылдарға арналған Қалдықтарды басқару бағдарламасы бойынша жоспарланған іс-шараларды жүзеге асыру, оның ішінде қалдықтарды бөлек жинау, сұрыптау, қайта пайдалану, қайта өңдеу, көлемі мен қауіпті қасиеттерін азайту.

4. ҚАЖЕТТІ РЕСУРСТАР

Бюджет қаражаты Қалдықтарды басқару бағдарламасын жүзеге асыруға бағытталады. Қалдықтарды басқару бағдарламасын іске асыруды қаржыландыру жоспары 4.1 кестеде көрсетілген.

Шаралар атауы	Іске асыру кезеңі	Қаржыландыру көлемі, мың теңг
Еңбек ақы төлемі	2024-2029жж.	Бюджетке сәйкес*
Көлік құралдарын ұстау және қызмет көрсету	2024-2029жж.	Бюджетке сәйкес*
Басқада шығындар	2024-2029жж.	Бюджетке сәйкес*

5. БАҒДАРЛАМАНЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ БОЙЫНША ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ

Іс-шаралар жоспары Бағдарламаның құрамдас бөлігі болып табылады және іс-шаралардың (күтілетін іс-шаралардың) мерзімдерін, орындаушыларын, нысанын айқындайтын.

Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттеріне толық қол жеткізуге бағытталған іс-шаралар/іс-шаралар кешенін қамтиды. аяқталуы, бағдарламаны іске асыруға қажетті шығындар және қаржыландыру көздері. Қалдықтарды басқару бағдарламасының мақсаты: түзілетін өндіріс және тұтыну қалдықтарының көлемін кезең-кезеңмен қысқартуға, сондай-ақ түзілетін қалдықтардың қоршаған ортаға әсерін азайтуға бағытталған белгіленген көрсеткіштерге қол жеткізу.

Қалдықтарды басқару жөніндегі 2024-2029 жылдарға арналған бағдарламаны іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарында:

- нормативтік құжаттарды уақытылы әзірлеу;
- қайта өңделген қалдықтардың (пластик, шыны ыдыстар, қағаз) көлемін анықтау және есебін жүргізу мақсатында мониторинг жүргізу;
- мониторинг деректері негізінде Аршалы ауданы бойынша коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасын түзету;
- ҚТҚ жаңа полигондарын салу және қолданыстағыларын заңдастыру;
- қолданыстағы ТҚҚ полигондарында қатты тұрмыстық қалдықтарды сұрыптауды ұйымдастыру;
- жеке және заңды тұлғалардың экологиялық мәдениетін арттыру, сондай-ақ оларды мемлекеттік экологиялық саясатты іске асыруға ерікті негізде тарту үшін қажетті жағдайлар жасау тұрмыстық қалдықтармен жұмыс істеу кезінде экологиялық қауіпсіздікті, адамдардың өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз етеді; жануарлар, өсімдіктер және қоршаған орта.

Аймақтың қызметі нәтижесінде қоршаған ортаға әсерді азайту жолдары, мүдделі тараптармен тұрақты диалог пен өзара іс-қимыл, хабардар болу және тиісті ақпарат беру арқылы жергілікті деңгейде саясатты жүзеге асыру, жергілікті қоғамдастықтармен өзара әрекеттесу, тыңдауға және Бағдарламаның нәтижелеріне қол жеткізу үшін уақытында әрекет етуге ұмтылу. Бағдарламаның нәтижелеріне қол жеткізу үшін уақытында қажет.